

Møte fredag den 18. februar kl. 14.20

President: Geir - Ketil Hansen

Dagsorden (nr. 18):

1. Innstilling frå energi- og miljøkomiteen om lov om endringer i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (Innst. O. nr. 46 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 76 (2003-2004))
2. Referat

Statsråd Knut Arild Hareide overbrakte 1 kgl. proposisjon (Se under Referat).

Sak nr. 1

Innstilling frå energi- og miljøkomiteen om lov om endringer i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (Innst. O. nr. 46 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 76 (2003-2004))

Siri A. Meling (H) [14:20:25] (ordfører for saken):

En samlet komite stiller seg bak framlegget til lov om endring i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

Dette forslaget er en oppfølging av norsk ratifikasjon av UNESCO-konvensjonen av 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander. Stater som er part i konvensjonen, forplikter seg til å forby eksport og import av spesielle kulturgjenstander, regulere tilbakesøking og retur av slike gjenstander, opprette nasjonale faginstanser på området samt delta i internasjonale tiltak for vern av kulturarv som er i fare på grunn av plyndring, samt avgrense handel med slike gjenstander. Ansvaret er i hovedsak knyttet til tre kategorier, nemlig registrering og kontroll av gjenstander, forbud mot eksport og import samt krav om tilbakeføring av denne type gjenstander.

I en tid med økende grad av ulovlig handel med kulturgjenstander er det viktig at vi på denne måten får fastsatt regler som verner om den fysiske kulturarven.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i fem minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal votere i sak nr. 1.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard

I

I lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner vert det gjort følgjande endringar:

§ 23 a skal lyde:

Forbud mot innførsel av kulturgjenstander
Det er forbudt å føre inn til landet kulturgjenstander som er ulovlig utført fra en stat som er part i en avtale hvor også Norge er part om tilbakelevering av kulturgjenstander eller om tiltak mot illegal import, eksport og handel med kulturgjenstander.

§ 23 b skal lyde:

Tilbakelevering av kulturgjenstander og erstatning
 En kulturgjenstand som befinner seg i Norge og som er ulovlig fjernet fra territoriet til en stat som er part i en avtale hvor også Norge er part om tilbakelevering eller om tiltak mot illegal import, eksport og handel med kulturgjenstander, skal tilbakeleveres til denne statens territorium. En kulturgjenstand regnes også som ulovlig fjernet hvis den har vært midlertidig utført fra en slik stats territorium, men ikke er brakt tilbake i samsvar med vilkårene i en utførselstillatelse gitt etter denne stats kulturvernlovgivning. Det samme gjelder hvis andre vilkår i en slik tillatelse er krenket.

Eier eller rettighetshaver som har gjenstanden, skal ved tilbakelevering få en rimelig erstatning fra den anmodende stat dersom vedkommende ervervet gjenstanden etter at den ble ulovlig fjernet og viste tilbørlig aktsomhet ved ervervet. Den som har ervervet gjenstanden ved arv eller gave, skal likevel ikke ha en gunstigere stilling enn den personen vedkommende fikk eller arvet gjenstanden fra.

Noverande § 23 b blir ny § 23 c.

§ 23 d skal lyde:

Rettergangsregler

Den anmodende stat kan anlegge sak ved tingretten om tilbakelevering av en kulturgjenstand. Søksmålet skal rettes mot besitteren eller innehaveren. Erstatningskrav etter § 23 b kan bringes inn for samme rett i den sak som er nevnt i første punktum.

Med stevningen etter første ledd første punktum skal det følge et dokument der kulturgjenstanden beskrives og der det fastslås at det er en kulturgjenstand. Videre skal det følge med en erklæring fra vedkommende myndighet i den anmodende stat om at kulturgjenstanden er fjernet ulovlig fra dens territorium.

Adgangen til å anlegge sak om tilbakelevering som omhandlet i §§ 23 a til 23 f foreldes tre år etter den dag den anmodende stat fikk kjennskap til hvor kulturgjenstanden befant seg, og til besitterens eller innehaverens identitet. Foreldelse inntreier i alle tilfeller senest 50 år etter at kulturgjenstanden er fjernet ulovlig fra den anmodende stats territorium, og senest 75 år etter at kulturgjenstanden er fjernet ulovlig dersom det dreier seg om kulturgjenstander som er en del av offentlige samlinger eller kirkegods som omfattes av særlig vern etter nasjonal lovgivning.

I tilfeller som nevnt i § 23 b annet punktum skal kulturgjenstanden regnes som fjernet ulovlig den dag da den skulle ha blitt sendt tilbake etter vilkårene i utførselstillatelsen.

Den anmodende stat bærer utgiftene i forbindelse med fullbyrdingen av avgjørelsen om tilbakelevering av en kulturgjenstand.

Søksmål om tilbakelevering kan ikke finne sted dersom utførselen ikke lenger er ulovlig på det tidspunkt sak anlegges.

§ 23 f skal lyde:

Utfyllende bestemmelser

Departementet gir nærmere forskrifter om gjennomføringen av innførsels- og utførselsforbudet og tilbakeleveringen etter §§ 23 til 23 e, herunder om hva som regnes som kulturgjenstander.

§ 28 første ledd skal lyde:

Kongen fastsetter hvem det er som er rette myndighet i medhold av §§ 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 15 a, 16, 17, 18, 21, 23 c og 25.

II

I lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard vert det gjort følgjande endring:

§ 46 fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsene i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner, for så vidt gjelder *innføring* og tilbakeføring av ulovlig utførte kulturgjenstander §§ 23 a – 23 f, får anvendelse for Svalbard så langt de passer.

III

1. Lova tek til å gjelde frå den tid Kongen fastset.
2. Endringane i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard, som gjeld statar som har ratifisert UNESCO-konvensjonen av 1970, gjeld berre for kulturgjenstandar som er ulovleg fjerna eller ulovleg utførte etter at endringane trådte i kraft.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 2

Referat

1. (64) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til
 1. lov om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp m.m. (Besl. O. nr. 41 (2004-2005))
 2. lov om handheving av det frie varebyttet innan EØS (Besl. O. nr. 42 (2004-2005))
 3. lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom EL & IT Forbundet og Tekniske Entreprenørers Landsforening i forbindelse med tariffrevisjonen 2004 (Heisoverenskomsten) (Besl. O. nr. 43 (2004-2005))
 - og at lovvedtakene er sendt Kongen.
2. (65) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. (Besl. O. nr. 34 (2004-2005))
 - er sanksjonert under 11. februar 2005
 - Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.
3. (66) Lov om endringer i åndsverkloven m.m. (Ot.prp. nr. 46 (2004-2005))
 - Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.

Møtet hevet kl. 14.30.